

8

Pengukuran Prestasi Sumber Maklumat Elektronik

PENGUKURAN PRESTASI SUMBER MAKLUMAT ELEKTRONIK

Pengenalan

Menyediakan capaian kepada sumber maklumat elektronik memerlukan bajet tahunan yang tinggi dengan peningkatan kos langganan antara 8-11% setahun. Berlainan daripada koleksi bercetak yang dimiliki oleh Perpustakaan Akademik, koleksi elektronik disewa dan dihubungkan kepada pengguna daripada pelayan dan platform penerbit perkhidmatan. Keadaan bertambah rumit bagi pangkalan *data aggregator* yang dilanggan secara tahunan iaitu hak capaian akan diberhentikan selepas langganan ditamatkan. Bagi langganan kepada jurnal berasaskan perolehan *Core Titles*, keputusan langganan dan pembaharuan langganan perlu dibuat berdasarkan kepada prestasi penggunaannya di kalangan warga Universiti. Keadaan ini digambarkan dengan jelas oleh Wonsik (2002) dalam artikel bertajuk *Measuring Services, Resources, Users And Use In The Networked Environment*:

"Networked resources and services tend to be more expensive than traditional services and there is not yet enough data that answer such critical questions such as "who is using the services and for what purpose, and what is the impact of new and improved services on the users and research institutions?"

Walau bagaimanapun, pengukuran prestasi tidak hanya ditekankan bagi perkhidmatan dan koleksi dalam persekitaran digital sahaja. Orientasi terhadap kualiti telah menuntut inisiatif ke arah pengukuran prestasi penggunaan koleksi, kemudahan dan perkhidmatan sama ada dalam persekitaran tradisional atau digital. Ini membawa kepada penerokaan aspek *Return on Investment (ROI)* dan penghasilan inisiatif pengukuran seperti *LIBQual*, *SERVQual*, *E-Metrics*, *EQUINOX* dan pelbagai lagi. Beberapa projek pengukuran prestasi di peringkat antarabangsa telah diwujudkan meliputi *European Commission Within The Telematics Application Programme*, *International Coalition of Library Consortia (ICOLC)*, *Association Of Research Libraries (ARL)*, *Manchester Metropolitan University*, *Texas A&M University* dan *Publisher and Libraries Solutions Committee (PALS)*.

Amalan Pengukuran Prestasi Penggunaan Sumber Elektronik Oleh Perpustakaan Akademik di Malaysia

Projek pengukuran prestasi penggunaan sumber elektronik pada peringkat PERPUN telah dilaksanakan melalui aktiviti Jawatankuasa Kecil Pangkalan Data Komersil (PDK). Seminar Pangkalan Data Komersil (PDK) yang diadakan secara tahunan digunakan sebagai medan perbincangan mengenai prestasi penggunaan sumber elektronik bagi peringkat nasional. Walau bagaimanapun, pangkalan data yang diliputi amat terhad dan kebiasaannya menjurus kepada sumber popular atau mempunyai kos langganan yang tinggi. Analisa prestasi penggunaan sumber elektronik dibuat menggunakan piawaian *Counting Online Usage For Networked Electronic Resources (COUNTER)*. Selain itu, pengukuran prestasi sedia ada yang diamalkan oleh JKPDK tidak menggambarkan senario berikut: